

Stadsparken del 2

Den första tiden

Bild 1

Den mark Stadsparkssällskapet fick att använda var den gamla Skjutsarehagen, ett beteslandskap på höjderna i väster. Det krävdes ett stort arbete att röja upp och göra iordning enkla gångstigar för att i någon mån göra området tillgängligt för stadens befolkning. Man röjde och redan första åren placerade man ut 37 stycken soffor i skogen och på de bergsknallar som erbjöd "förtjusande utsikter över Vättern.

Att ta sig in i området var inga problem, det fanns inte mindre än fem olika möjligheter. Den stora var den som vi brukar i dag via Skjutsarebacken. Längre västerut, ovanför Dunkehällabacken fanns en väg på höjden som kallades "Storartade Utsigten eller Bellevue. Ja exakt, den gick ungefär i den sträckning som dagens Bellevuegata gör. Från staden kunde man komma upp, en väldigt besvärlig väg i höjd med nuvarande Stugan. Det var inte den gång som finns

från Sankt Pauligatan idag. Lite längre söderut, ungefär vid de ursprungliga fågeldammarna fanns en ingång och slutligen Humlevägens förlängning från Juneholm/Mariebo.

Tidigt insåg Stadsparkssällskapet att det var nödvändigt med fester för att dra in inkomster och se till att det fanns förutsättningar för att driva parken. Den första allmänna vårfesten 30 maj 1897 har inslag som vi idag nog skulle anse litesuspekta. Att börja med att skjuta salut från Salutberget med kanoner från ”Jönköpings gamla fästning” var säkert spektakulärt men från fästningen var de inte. Mer om dessa kanoner längre fram. Sång av jättekör och bondevisor med dragspelsaccompaniment gick väl bra, men vad sägs om: ”Intågar ett storartat zigenarband och lägrar sig i Stadsparken”? Nåväl festen blev rikligt besökt och en framgång.

Förtäring var också nödvändigt. En källa för gott vatten grävdes vid den s k Spången, mellan Fågelmuseet och Fågeldammarna och 1897 uppfördes en kiosk på privat initiativ av en herr Bengtsson, som fick serveringsrättigheter mot att han höll snyggt i parken och rent i herr- och damkabinetterna. Ja toaletter hette så på den tiden. Kiosken uppfördes där så småningom Stugan kom att uppföras. Den syns till höger på bild 1, tillsammans med diverse lusthus och en till barnens stora glädje uppförd mekanisk gunga. År 1898 fick styrelsen överta en kätgelbana som stod outnyttjad vid Stora limugnen. Den kom att ligga parallellt med och söder om Vallen, bild 2.

Lek och sport var tidigt viktiga funktioner. Det skulle dröja till 1901 när man iordningsställt lekplatsen på den plana slätten mellan Bellevuehöjden och Salutberget. Det är på den plats som Stadsparksvallen tronar idag, men nuvarande plan är vriden 90 grader, vilket jag kommer att berätta om i samband med Vallen. Till den iordningsställda planen inköptes en fotboll och tillhörande stänger och flaggor, ringkastningsspel och även ett croquetspel, allt för utlåning.

Nästa fas, den tredje episoden om Stassan så inträder på platsen Algot Friberg, mannen som ville bygga ett småländsk Skansen i Stadsparken.

Bild 2

